

URZĄD MIASTA OPOLA – BIURO URBANISTYCZNE

45-018 Opole, Pl. Wolności 7, tel. /fax: /077/ 45 11 924

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W REJONIE ULIC: OLESKIEJ I CHABRÓW W OPOLU

mgr inż. arch. Grzegorz Biernacki	375/2000
Krzysztof Bucher	
inż. Kazimierz Cupiał	877/82 W.Z.U. i A. Katowice
mgr Anna Caputa	
mgr inż. Joanna Jakubów	
mgr inż. Grzegorz Jurowicz	OPL/0043/POOS/03
mgr Aleksandra Sobczak	
dr inż. Magdalena Śliwa	Z-347
dr inż. Krzysztof Śliwa	Z-348
Emilia Twardowska	
mgr inż. Aneta Werner-Wilk	Z-480

Opole, listopad 2014

Spis treści:

1. WSTĘP	3
1.1. Podstawa formalno-prawna	3
1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami	3
1.3. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach	5
1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu	6
1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	7
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	8
2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu	8
2.2. Stan środowiska na obszarze opracowania	11
2.3. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	13
3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	14
3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu	14
3.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	15
3.3. Docelowy sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu	15
3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań	21
3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko	24
5. ZAKOŃCZENIE	26
5.1. Wnioski	26
5.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	26
5.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy	27
5.4. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy	28

Załącznik 1 Lokalizacja obszaru objętego opracowaniem

Załącznik 2 Istniejący sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu mpzp

Załącznik 3 Prognozowany sposób i stan zagospodarowania obszarów objętych postanowieniami projektu mpzp

1. WSTĘP

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu sporządzanego na podstawie Uchwały Nr LXIII/962/14 Rady Miasta Opola z dnia 25 września 2014 r. Plan opracowywany jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i w zakresie ustalonym przez Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Główną przyczyną podjęcia prac nad projektem planu jest aktualizacja obowiązującego na tym terenie planu miejscowego. Sporządzenie prognozy jest spełnieniem obowiązku prawnego wynikającego z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227), zgodnie z którą przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagane jest dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Cel, zakres opracowania oraz powiązanie z innymi dokumentami

Celem prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją nakazanych lub dopuszczonych przez plan sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu.

Zakres przedmiotowy prognozy został dostosowany do skali planu oraz stopnia jego szczegółowości i precyzji jego ustaleń. Jest on zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy i został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu.

Większa część terenu opracowania posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Odra II” w Opolu (Uchwała Nr VIII/108/99 Rady Miasta Opola z dnia 22 kwietnia 1999 r). Na obszarze tym mogą być wydawane pozwolenia na budowę. Na pozostałej części, na której nie ma planu miejscowego, w celach inwestycyjnych trzeba uzyskać decyzję o warunkach zabudowy.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu składa się z części tekstowej (w postaci kart terenu) oraz części rysunkowej. Każda karta terenu zawiera informacje o możliwych przeznaczeniach terenu; zasadach kształtowania zabudowy i wskaźnikach urbanistycznych, które określają sposób kształtowania zabudowy, poprzez wyznaczenie linii zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, liczby kondygnacji, określenie wskaźnika intensywności zabudowy; zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; zasadach ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i kultury współczesnej; zasadach ochrony i kształtowania ładu przestrzennego; zasadach obsługi komunikacyjnej, gdzie zawarte są informacje o dostępności komunikacyjnej terenu, sposobu realizacji miejsc postojowych itp.; zasadach modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury, w tym sposobu zaopatrzenia w wodę, odbioru ścieków, odprowadzania wód opadowych, zaopatrzenia w gaz, energię cieplną, energię elektryczną, gospodarki odpadami; zasadach i warunkach scalania i podziału nieruchomości, czyli minimalnych powierzchniach wydzielanych działek, szerokości frontów itd.; tymczasowym sposobie

użytkowania, a także wysokość stawki procentowej, która jest podstawą do naliczania renty planistycznej.

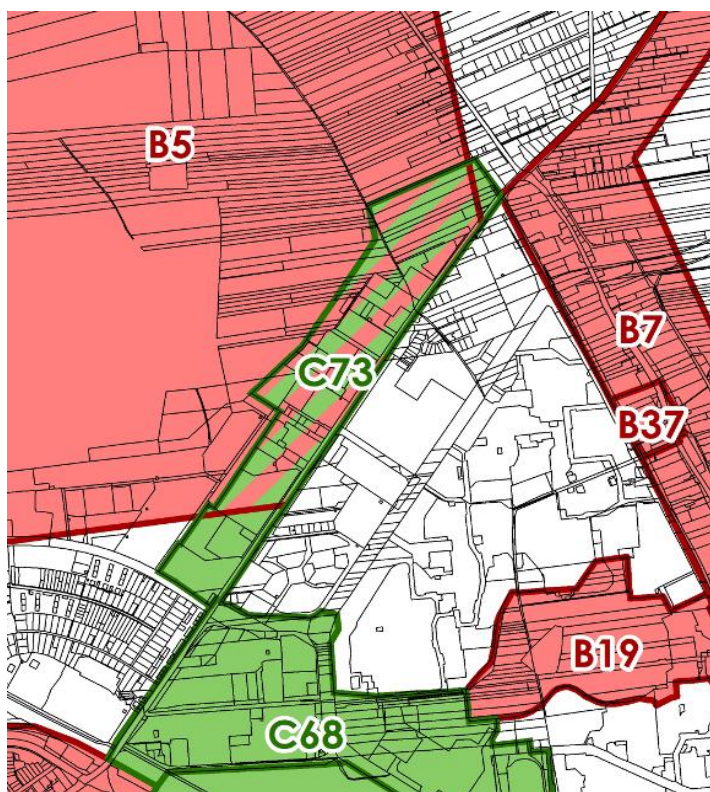
Do głównych celów projektu planu należą:

- uporządkowanie zagospodarowania terenów usługowych oraz składów, baz i magazynów,
- ustalenie zasad dla lokalizacji nowej zabudowy o szczególnych wymaganiach architektonicznych,
- konieczność wprowadzenia odpowiednich zapisów regulujących sposób zagospodarowania terenów,
- zachowanie rezerwy tereny pod rozbudowę układu komunikacyjnego oraz uwzględnienie uciążliwości dróg,
- dostosowanie i doprecyzowanie ustaleń planu do nowych wymagań prawnych,
- uwzględnienie wniosków dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tej części miasta.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, w którym teren opracowania położony jest na terenie 51AG – rejon ulicy Oleskiej.

Obszar 51AG położony jest w strefie aktywności gospodarczych. Częściowo jest to teren górniczy. Zlokalizowana jest tu zarówno zabudowa usługowa, jak i przemysłowa. Przez teren opracowania przebiega Trasa kluczborska

W bezpośrednim sąsiedztwie położony jest obszar 24 AG a także tereny mieszkaniowe i usługowe (Ilustracja 1).

Ilustracja 1. Fragment mapy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Opolu – obowiązujące (kolor czerwony) i opracowywane (kolor zielony), Źródło: <http://www.bip.um.opole.pl>

1.3. Informacje o przyjętych założeniach i zastosowanych metodach

W celu opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska na podstawie następujących dokumentów:

- Opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla miasta Opola,
- Inwentaryzacji przyrodniczej miasta Opole,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola (Uchwała Nr LXXI/745/10 Rady Miasta Opola z dnia 26 sierpnia 2010 r.),
- Uchwały Nr LXIII/962/14 Rady Miasta Opola z dnia 25 września 2014 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu,
- Prognozy oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Opola,
- Programu Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Opola,
- Programu Ochrony Środowiska przed hałasem wraz z mapą akustyczną,
- Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Opola,
- Ortofotomapy Opola wykonanej w latach 2010.,.

Podstawową metodą badawczą była również wizja terenu objętego granicami planu, na podstawie której wykonano inwentaryzację urbanistyczną z uwzględnieniem istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego. Korzystając z dostępnych opracowań, danych WIOŚ w Opolu (pomiarów zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych, stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych), analizowano stan środowiska pod kątem jego problemów. Analizując projektowane przeznaczenie terenu zadano sobie następujące pytania, które wspomogły proces powstawania dokumentu: czy kierunki i formy zagospodarowania przestrzennego wskazane do realizacji w planie mogą powodować znaczące negatywne skutki dla poszczególnych komponentów środowiska i ludzi, jeśli tak to jakie; czy jest to najlepsze, najbardziej racjonalne zagospodarowanie terenu w tej części miasta; jak te zmiany wpłyną na środowisko i ludzi?

Porównując proponowane w planie funkcje terenu i sposób jego zagospodarowania z analizą stanu środowiska, posłużono się, zmodyfikowaną na potrzeby opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, **metodą oceny wpływu zamierzonej inwestycji na środowisko**. Według literatury przedmiotu, po raz pierwszy, metoda ta została wykorzystana przez Kaufmana

w poszukiwaniu rozwiązań oceniających wpływ ludzkiej działalności na środowisko. Jej głównym celem jest wykrycie we wczesnym stadium potencjalnego zagrożenia, jakie może stanowić proponowana inwestycja. W macierzy zaproponowanej w niniejszej prognozie (Tabela 2), oceniano wpływ wszystkich projektowanych przeznaczeń terenu na poszczególne komponenty środowiska tj. powierzchnię ziemi, zasoby naturalne, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, faunę i florę, formy chronione, krajobraz, ludzi, zabytki i dobra materialne, powiązania zewnętrzne.

Poszczególnym oddziaływaniom przyporządkowano wagi w skali **od 3 do -3**, gdzie interpretacja jest następująca:

- **waga 3** – oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska,
- **waga 2** – oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga 1** – oddziaływanie korzystne nie powodujące zmian w środowisku,
- **waga 0** – oddziaływanie obojętne,
- **waga -1** – oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku,
- **waga -2** – oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku,
- **waga -3** – oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska.

Suma wszystkich wag pozwala określić:

- które ustalenia planu cechują się korzystnym, obojętnym lub negatywnym oddziaływaniem na środowisko,
- które komponenty środowiska są najbardziej narażone na korzystne bądź negatywne oddziaływania, a na które brak jakiegokolwiek oddziaływania,
- jaki jest ogólny wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko.

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska skonstruowano tabelę (Tabela 3), w której oceniano, czy jest to oddziaływanie:

- pozytywne/obojętne/negatywne,
- chwilowe/stałe,
- krótkoterminowe/długoterminowe,
- bezpośrednie/pośrednie.

Jeśli z Tabeli 2 wynikało, że wpływ ustaleń planu jest obojętny, to w Tabeli 3 nie było możliwości jego dalszej analizy.

Przeprowadzono symulację wariantu „0” (**za wariant „zerowy” przyjęto taki stan zagospodarowania, jaki występuje na terenie obecnie – brak realizacji postanowień planu**). W oparciu o dostępną wiedzę dokonano analizy wprowadzanych ustaleń planu pod kątem ich oddziaływań na środowisko, przy założeniu, że zawarte w projekcie planu ustalenia zostaną docelowo zrealizowane. Prognoza powstawała przy równoległym konstruowaniu zapisów planu, w taki sposób, aby wyeliminować rozwiązania, które stanowiłyby zagrożenie dla środowiska i ludzi.

1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektu planu

Analiza skutków realizacji postanowień projektu planu miejscowego wraz z oceną aktualności planu jest przeprowadzana zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku. Stosownie do tych zapisów Prezydent przekazuje Radzie Miasta wyniki analiz po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady.

Monitorowanie skutków wdrożenia kierunków i form zagospodarowania proponowanych w miejscowym planie jest skomplikowanym procesem, szczególnie w krótkim przedziale czasowym, gdyż dopiero w dłuższej perspektywie mogą być zauważalne zmiany w zagospodarowaniu. Narzędziami, przydatnymi w tej analizie powinny być:

- wskaźniki dotyczące zmian w powierzchni zajętej przez poszczególne formy zagospodarowania przestrzeni,

- liczba wydawanych pozwoleń na budowę obiektów o różnym przeznaczeniu,
- obrót gruntami (powierzchnia gruntów, które zmieniają właściciela),
- liczba nowych budynków i obiektów,
- liczba obiektów zbudowanych nielegalnie i skuteczność ich likwidacji.

Pojawienie się jakichkolwiek niezgodności powinno skutkować podjęciem stosownych działań mających na celu wyegzekwowanie od właścicieli lub zarządców uciążliwych obiektów oraz dostosowanie się do norm środowiskowych. Ponadto monitoring prowadzony będzie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w Opolu funkcje tę pełni WIOŚ, który wyniki prezentuje corocznie w ogólnodostępnym Raporcie o stanie środowiska.

Zgodnie z wymogiem art. 55 ust. 3 pkt. 5 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, po uchwaleniu planu dołącza się do niego pisemne podsumowanie zawierające m.in. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. W przedmiotowym planie proponuje się objąć monitoringiem komponenty środowiska wyszczególnione w Tabeli 1.

Tabela 1 Komponenty środowiska proponowane do objęcia monitoringiem

lp.	komponent środowiska/przedmiot analiz	metoda/źródła informacji	częstotliwość
1.	powierzchnia biologicznie czynna, stan zieleni izolacyjnej	mapa pokrycia terenu (ortofotomapy, szczególnie wykonane w podczerwieni)	co 5 lat
2.	klimat akustyczny	mapy hałasu, pomiary hałasu sprawdzające skuteczność ekranów akustycznych, wałów ziemnych i innych zabezpieczeń	co 5 lat
3.	realizacja obiektów budowlanych w zgodzie z zapisami planu miejscowego	nadzór budowlany, analiza ortofotomapy	corocznie

1.5. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie implikować transgranicznych oddziaływań na środowisko, ponieważ Opole leży w odległości około 50 km, od najbliższej granicy państwa z Republiką Czeską, a skala przedsięwzięcia związana z realizacją ustaleń projektowanego miejscowego planu będzie miała charakter lokalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć także zamknie się w granicach gminy.

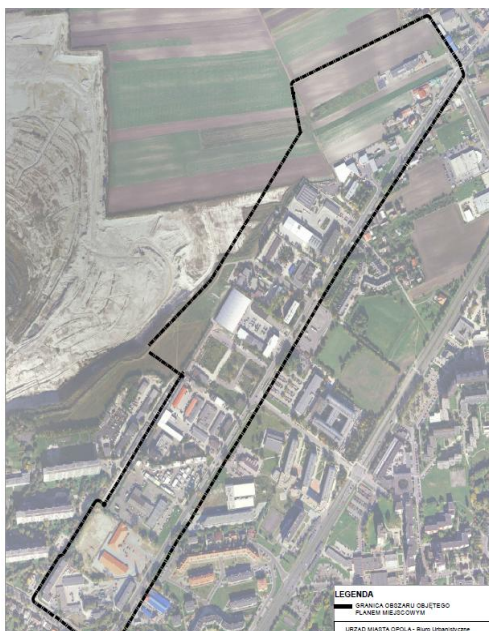
2. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ JEGO ZMIAN W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

2.1. Ogólna charakterystyka fizjograficzna terenu

Położenie

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów usytuowany jest w północno-wschodniej części miasta (Ilustracja 2), w rejonie ulicy Oleskiej. Granice analizowanego terenu stanowią:

- od północy: granica działki ewidencyjnej nr 406,
- od północnego zachodu: granica obszaru górniczego Odra II,
- od południowego wschodu: ulica Oleska,
- od południowego zachodu: ulica Chabrów.

Ilustracja 2. Obszar objęty projektem planu. Źródło: <http://hiram.um.opole.pl/imap/>

Pod względem regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski według J. Kondrackiego teren opracowania położony jest w obrębie podprovincji Niziny Środkowopolskiej, w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionu Pradoliny Wrocławskiej. Zgodnie z topologią krajobrazów naturalnych tego samego autora, analizowany rejon zalicza się do krajobrazów nizinnych, charakterystycznych dla den dolinnych wykształconych w obrębie dolin i równin akumulacyjnych, równinnych, z płytko występującymi wodami gruntowymi, z dominacją gleb napływowych – madowych – oraz roślinnością potencjalną łąk środkowoeuropejskich..

Ukształtowanie terenu i budowa geologiczna

Na terenie opracowania stwierdzono występowanie dwóch jednostek morfologicznych:

- obszar o rzeźbie uwarunkowanej starszym podłożem zwany Garbem Groszowicko – Opolskim. Stanowi on łagodne wyniesienie o charakterze ostańcowym, zbudowany jest z odpornych margli

i wapieni kredowych. Wysokość bezwzględna dochodzi w północno-wschodniej części opracowania do 180 m n.p.m. Jest to teren płaski lekko falisty.

- obszar o rzeźbie wodno – lodowcowej związany z procesami rzeźbotwórczymi plejstocenu. Występującą formą w południowej części badanego obszaru są Kemy. Przybierają formę kopulastych wyniesień o długości dochodzącej do 600m i szerokości 250m. Stanowią one formę utworzoną przez wody roztopowe, towarzyszące deglacjacji frontalnej lądolodu środkowopolskiego.

Pod względem geologicznym Opole zlokalizowane jest w obrębie jednostki zwanej Monokliną Przedsudecką. Na badanym terenie występuje kompleks utworów górnokredowych turońskich składający się z:

- twar doplastycznych i plastycznych zwietrzelin gliniastych,
- mocno spękanych zwietrzelin gruzowych, uławiconych horyzontalnie,
- spękanej skały miękkiej margli wapnistych, margli i margli ilastych uławiconych horyzontalnie.

Zwietrzeliny stanowią okrywę skały miękkiej. Lokalnie miąższość zwietrzelin jest mała i w poziomie odniesienia występują grunty skaliste.

Flora i fauna

Podstawowym elementem struktury badanego terenu są zwarte tereny zurbanizowane. Są one głównymi elementami kształtującymi ogół biotycznych warunków środowiska przyrodniczego.

Omawiany obszar należy do grupy terenów silnie zainwestowanych. Odznacza się silną dewastacją i degradacją środowiska przyrodniczego w zakresie wszystkich jego komponentów. Obecna szata roślinna obszaru jest wynikiem przede wszystkim oddziaływań i czynników antropogenicznych. Najsilniejsze oddziaływanie antropogeniczne przejawia się poprzez degradację pierwotnej warstwy glebowej. Roślinność naturalna czy raczej seminaturalna na terenie opracowania praktycznie nie występuje. Niewielki fragment opracowania przy wyrobisku Odra II zachodzi na wartościowe zbiorowiska chwastów pól uprawnych. Występuje tu zespół włóczydła polnego i czechrzycy grzebieniowej *Caucalido – Scandicetum* (Ilustracja 3). Na badanym terenie oznaczono również stanowisko roślin naczyniowych z dwoma zagrożonymi gatunkami: Dymnicą drobnolistną i Miłkiem letnim. Oba gatunki zaobserwowano w roku 2003. Biorąc pod uwagę obecny stan zagospodarowania, trudno jednoznacznie stwierdzić, czy oba te gatunki nadal tam występują. W północnej części opracowania, granice planu zachodzą na siedliska gatunków ptaków zagrożonych zmianą sposobu uprawy. Może tam występować świergotek polny objęty ochroną ścisłą.

Pod względem faunistycznym w przeważającej większości omawiany obszar charakteryzuje się niewielką wartością dla funkcjonowania zwierząt. Spośród zwierząt najlepiej poznana grupa zwierząt na tym terenie to bezkręgowce. Można tu spotkać ślimaki, kilka gatunków motyli oraz stawonogi.

Grupa najbliższa człowiekowi – ssaki, ze względu na niesprzyjające warunki siedliskowe, jakie panują na tym obszarze stanowią nieliczną grupę, reprezentowana jest głównie przez gryzonie: mysz domową, szczura śniadego, wędrownego oraz kunę domową.

Ilustracja 3. Obszar objęty projektem planu. Zbiorowiska chwastów pól uprawnych i siedliska ptaków.

Źródło: <http://hiram.um.opole.pl/imap/>

Gleby

Warunki glebowe są ściśle powiązane i wynikają z uwarunkowań geologicznych, geomorfologicznych, hydrologicznych i klimatycznych. Jednakże w wyniku bardzo intensywnej urbanizacji oraz działalności człowieka powierzchnia ziemi, a tym samym naturalna warstwa glebowa na analizowanym terenie uległa całkowitemu przekształceniu, w związku z czym dominują gleby synantropijne, tj. industrio- i urbanoziemne. Analizowany obszar jest intensywnie zainwestowany i zabudowany, dlatego brak tu powierzchni, które mogłyby być wykorzystywane do produkcji rolniczej lub ogrodniczej.

Hydrografia

Wody powierzchniowe

Obszar opracowania należy, podobnie jak całe miasto do zlewni Odry, jednakże przez teren opracowania nie przepływa żaden ciek wodny, a samo koryto Odry, znajduje się w odległości około 2200 m na południowy zachód od granicy projektowanego planu. Na terenie badanego obszaru nie występują żadne wody powierzchniowe.

Wody podziemne

Wody podziemne na badanym terenie występują w obrębie utworów skalistych turonu Garbu Groszowicko - Opolskiego. Poziom zalegania wód gruntowych w marglach turońskich oraz ich zwietrzelinach jest na głębokościach poniżej 2,0 m. Tworzy to korzystne warunki dla lokalizowania zabudowy podpiwniczonej. Na obszarze projektowanego planu znajdują się następujące Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- Nr 335 „Zbiornik Krapkowice-Strzelce Opolskie”, akumulujący wody triasowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-porowych. Jest to zbiornik o powierzchni 100 km² o zasięgu powierzchniowym 2050 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 50 tys. m³ na dobę.

- Nr 333 „Zbiornik Opole-Zawadzkie”, gromadzący wody triasowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-krasowych; jest to Obszar Najwyższej Ochrony (ONO) o zasięgu terytorialnym ok. 750 km² i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 200 tys. m³ na dobę.
- Nr 336 „Niecka Opolska”, który gromadzi wody kredowego piętra wodonośnego w utworach szczelinowo-porowych. Powierzchnia zbiornika wynosi 138 km², a szacunkowe zasoby wynoszą 25 tys. m³ na dobę.

Klimat

Według regionalizacji klimatycznej A. Schmucka Opole zlokalizowane jest w regionie posiadającym łagodny klimat, pogoda przez większą część roku kształtowana jest pod wpływem polarnomorskich mas powietrza. Badany obszar należy do grupy terenów o korzystnych warunkach klimatu lokalnego, charakterystycznych dla terenów płaskich i lekko falistych. Warunki wilgotnościowe, z uwagi na głęboki poziom zalegania wód gruntowych są korzystne. Teren ten warunki naturalne posiada dobre ale ze względu na duży udział powierzchni sztucznych o wysokiej akumulacji ciepła zalicza się do terenów z możliwością powstawania „miejskiej wyspy ciepła”.

Zasoby naturalne

Większa część obszaru opracowania leży w granicy obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego „Odra II” w Opolu. Na terenie ww. planu funkcjonuje czynne wyrobisko margla na potrzeby przemysłu cementowego.

Obszary i obiekty chronione

Na terenie opracowania znajdują się obszary chronione. Część terenu znajduje się w granicach cennego zbiorowiska chwastów pól uprawnych. Występuje tu zespół włóczydła polnego i czechrzycej grzebieniowej *Caucalido – Scandicetum*. Niewielki obszar zachodzi na siedliska ptaków objętych ścisłą ochroną tj. świergotka polnego.

2.2 Stan środowiska na obszarze opracowania

Stan i źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Na obszarze objętym projektem planu miejscowego nie istnieją żadne zakłady przemysłowe będące emitarami zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. W przeważającej części zlokalizowana jest tu zabudowa usługowa. Zabudowa jednorodzinna występująca w północnej części obszaru opracowania nie powinna być źródłem tzw. niskiej emisji gdyż teren ten leży w obszarze objętym gazociągami niskiego ciśnienia i paliwem używanym w gospodarstwach domowych prawdopodobnie jest gaz.

Dane dotyczące zanieczyszczeń powietrza pochodzą z opracowań publikowanych w 2011 r. przez WIOŚ w Opolu i odnoszą się do pasywnej stacji pomiarowej zlokalizowanej przy ulicy Chabrów, która leży w odległości około 1 km w linii prostej od przedmiotowego terenu. Poziom stężenia dwutlenku siarki (SO₂) wynosił w okresie średniorocznym maksymalnie 4,5 µg/m³ nie przekraczając tym samym normy. Średnia roczna wartość stężenia dwutlenku azotu (NO₂) wynosiła w 2011 r. 18,1 µg/m³ przy dopuszczalnym poziomie stężenia 40 µg/m³. Pył PM₁₀, czyli pył o średnicy ziaren poniżej 10 µm osiągnął w 2011 r. na stacji przy ul. Minorytów, która usytuowana jest w odległości

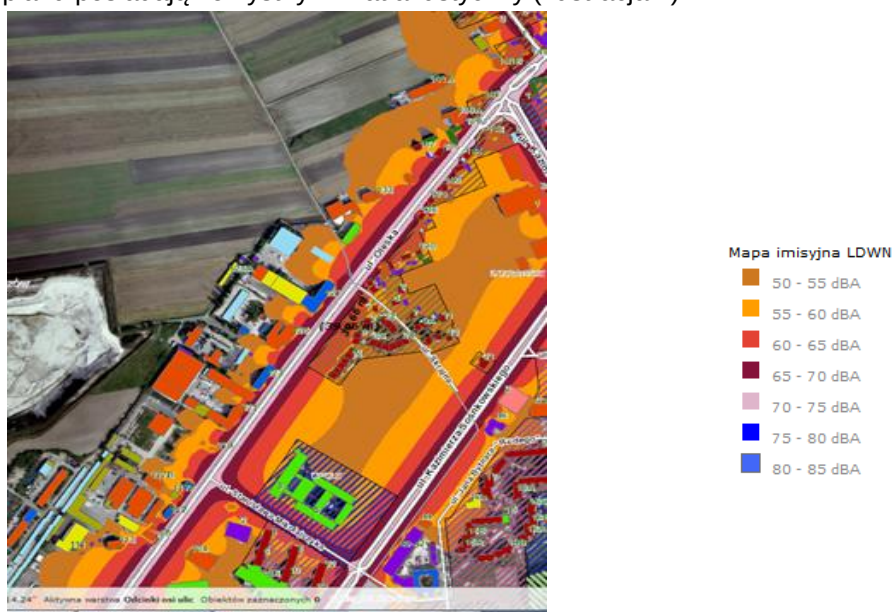
około 2 km od terenu opracowania poziom $29,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnym rocznym stężeniu $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Ocena jakości powietrza pod względem kryterium zdrowotnego stawia Opole, a więc także obszar prognozy w zakresie parametrów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ołowiu, arsenu, kadmu i niklu w klasie A, gdzie poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnych i nie ma potrzeby podejmowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza. W zakresie poziomu stężenia pyłu zawieszonego oraz benzopirenu miasto zaś kwalifikuje się do klasy C, gdzie wymagane było opracowanie programu ochrony powietrza, który został opublikowany w sierpniu 2009 roku. Zgodnie z mapami zamieszczonymi w programie cały rejon śródmiejski znalazł się w obszarze przekroczeń nr 1, gdzie stężenia pyłu zawieszonego przekraczają poziom dopuszczalny o 60%.

Z roku na rok rosną natomiast problemy związane z zanieczyszczeniami transportowymi. Jest to spowodowane stale rosnącą ilością samochodów, mobilnością mieszkańców oraz pogarszającym się stanem nawierzchni dróg, gdyż emisja liniowa to nie tylko bezpośrednia emisja spalinowa, ale także emisja poza spalinowa, związana z procesami ścierania jezdni, opon i hamulców oraz emisja wtórna – unoszenie drobinek pyłu w wyniku wzniecania go z powierzchni na skutek ruchu pojazdów. Zanieczyszczenie powietrza pochodzi głównie z ruchu samochodowego na Trasie kluczborskiej.

Klimat akustyczny

W rozumieniu Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego dotyczącej oceny i zarządzania poziomem hałasu, definiowany jest, jako niepożądane lub szkodliwe dźwięki powodowane przez działalność człowieka na wolnym powietrzu, w tym hałas emitowany przez środki transportu, ruch drogowy, ruch kolejowy, ruch samolotowy. Mapa emisyjna LDWN zamieszczona na <http://hram.um.opole.pl/imap/>, wskazuje że, na omawianym terenie największa emisja hałasu jest wzdłuż ul. Oleskiej. Na tej samej zasadzie przedstawia się emisja oraz mapa terenów zagrożonych emisją LDWN. Dla terenów usługowych dopuszczalny poziom hałasu LDWN wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 wynosi 60 dB. Taki poziom emisji notuje się wzdłuż ulicy Oleskiej. Poziom ten wchodzi co prawda ok 20 m. w głąb terenu ale omija zlokalizowane tam obiekty. Obszary

w głębi planu posiadają korzystny klimat akustyczny (Ilustracja 4).

Ilustracja 4. Obszar objęty projektem planu. Mapa imisyjna LDWN Źródło: <http://hram.um.opole.pl/imap/>

Stan i źródła zanieczyszczenia wód

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje swym zasięgiem obszar, przez który nie przepływają żadne powierzchniowe cieki wodne. Koryto Odry znajduje się w odległości około 2,5 km od południowej granicy opracowania.

Monitoring wód podziemnych na terenie Opola prowadzony jest zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej (Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów

i sposobu oceny stanu wód podziemnych). W punkcie pomiarowym Opole wody podziemne miały jakość III klasy, czyli dobry stan chemiczny (wskaźniki w III klasie jakości: żelazo, temperatura, tlen rozpuszczony), w punkcie Opole (Zawada) w III klasie jakości (wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości: mangan), w punkcie Opole Groszowice w V klasie jakości, czyli słaby stan chemiczny (wskaźnik w granicach stężeń III klasy jakości: azotany, azotyny, kadm, wapń, wodorowęglany, temperatura, wskaźniki w granicach stężeń V klasy jakości: potas).

Wszystkie punkty znajdują się w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych – nr 116 zgodnie z podziałem Państwowej Służby Hydrogeologicznej.

Wzdłuż obszaru opracowania biegnie kanalizacja sanitarna. Wszystkie obiekty usługowe i mieszkaniowe na tym terenie muszą być włączone do systemu kanalizacji ściekowej miasta.

Odpady

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji można stwierdzić, że na terenie objętym projektem planu miejscowego w zasadzie nie występuje problem „dzikich” wysypisk śmieci, w rozumieniu Planu Gospodarki Odpadami (Opole, 2009), który wymienia 12 takich miejsc na terenie miasta. Wszystkie odpady gospodarcze pochodzące z zabudowy jednorodzinnej i usługowej są poddane segregacji i wywożone przez firmę, która ma podpisaną umowę na wywóz zanieczyszczeń z gminą.

Emitowanie pól elektromagnetycznych

Według przeprowadzonych przez WIOŚ w 2010 r. pomiarów natężenia promieniowania elektromagnetycznego w kilku punktach monitoringowych zlokalizowanych na terenie Opola, dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego w żadnym z nich nie zostały przekroczone. Średnia zmierzona wartość składowa elektrycznej wyniosła we wszystkich punktach mniej niż 0,8 E [V/m], przy dopuszczalnej wartości 7 V/m.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenie opracowania nie występują zakłady przemysłowe oraz inne usługi stwarzające zagrożenie ekologiczne.

2.3. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Na części analizowanego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Odra II” (Uchwała Nr VIII/108/99 Rady Miasta Opola z dnia 22 kwietnia 1999 r). Na terenie gdzie brak jest planu należy zakładać, iż będzie on dalej użytkowany w sposób dotychczasowy. Należy jednak podkreślić, iż zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu

i zagospodarowaniu przestrzennym przy braku planu miejscowego możliwe jest uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, a potem pozwolenia na budowę. Efektem tego jest zagospodarowywanie i zabudowywanie terenu w sposób trudny do przewidzenia i nie zawsze spójny z założeniami ładu przestrzennego. Obecnie fragmenty opracowania użytkowane są rolniczo. Większość jednak zajęta jest przez zabudowę usługową.

Analiza zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień MPZP (wariant „0”)

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem, w którym projektant umieszcza ustalenia dotyczące zagospodarowania danego fragmentu przestrzeni. Głównym celem jest stworzenie zapisów umożliwiających rozwój społeczno-gospodarczy danego miejsca przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, z poważaniem dla przyrody. Za wariant „0” należy w tym przypadku uznać obecnie występujące uwarunkowania – bez realizacji postanowień zapisanych w projekcie planu. Konsekwencje wynikające z braku realizacji postanowień zawartych w projekcie planu można zakwalifikować do negatywnych, bowiem w treści uchwały wprowadzono wiele zapisów mających na celu chronić i wzbogacać środowisko przyrodnicze, które:

- przeznaczają dużą część terenu na powierzchnię biologicznie czynną (40 - 50% na terenach MW, 10 -30% na terenach U oraz 5 - 10 % na terenach P/U),
- kwalifikują poszczególne rodzaje terenów do odpowiednich grup, w zależności od dopuszczalnego poziomu hałasu, który określony jest w przepisach odrębnych,
- zakazują lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- zakazują odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych,
- nakazują odprowadzenie wód opadowych z dojazdów, placów, miejsc postojowych, parkingów, po uprzednim ich podczyszczeniu,
- nakazują stosowanie do celów grzewczych i technologicznych przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- nakazują segregację odpadów.

Wynika stąd, że zaniechanie uchwalenia planu może spowodować niekontrolowaną lokalizację działalności, które pogorszą stan środowiska. Zapisy planu nakazują tworzenie nowych powierzchni zieleni urządzonej, co jest korzystne w dla rozwoju miasta. Zieleń nie tylko wpływa dodatnio na walory krajobrazowe przestrzeni, ale również ma znaczenie w procesie absorpcji zanieczyszczeń powietrza, tłumi hałas. Zapisy dotyczące powierzchni biologicznie czynnej służą kształtowaniu właściwego komfortu życia i warunków sanitarnych.

3. ANALIZA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

3.1. Istniejące problemy środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu dokumentu

W południowej części opracowania teren planu obejmuje zbiorowiska chwastów pól uprawnych z chronionymi gatunkami roślin. W północnej części opracowania znajduje się również część większego obszaru z siedliskiem ptaków chronionych: świergotka polnego. Ponadto obszar w

granicach opracowania zlokalizowany jest w obrębie trzech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych : GZWP nr 333, 335, 336, wymagających szczególnej ochrony. W projekcie planu uwzględniono zapisy mające na celu ochronę wód, dotyczące odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków, odprowadzania wód opadowych oraz w zakresie gospodarowania odpadami.

3.2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwala rada gminy po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (art. 20 z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Z zapisów przywołanej ustawy wynika również to, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powinno uwzględniać zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania przestrzennego kraju (art. 9 ust. 2). W Koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju muszą być zawarte uwarunkowania, cele i kierunki zrównoważonego rozwoju kraju, w tym m.in. wymagania z zakresu ochrony środowiska. Obecnie obowiązujący dokument KPZK 2030 uwzględnia postanowienia Strategii Europa 2020, w której mowa jest o osiągnięciu rozwoju inteligentnego, zrównoważonego oraz sprzyjającego włączeniu społecznemu. Cel 4 w KPZK 2030 to: „kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Dla tak określonego celu wyznaczono zadania, z których w kontekście przedmiotowego projektu planu miejscowego istotne znaczenia mają:

- integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych,
- przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej,
- wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

3.3. Docelowy sposób zagospodarowania obszaru objętego projektem planu

Projekt miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu będzie stanowił podstawę prawną, która umożliwi właściwe kształtowanie warunków, zasad i standardów zagospodarowania, w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego i szeroko pojmowanego zrównoważonego rozwoju. Jednocześnie przedmiotowy projekt wypełnia lukę między istniejącymi, obowiązującymi planami, kontynuując przyjęte już wcześniej założenia.

Sporządzenie planu miejscowego na tym terenie uzasadniają następujące fakty:

- rezerwa terenu pod realizację układu komunikacyjnego dla terenów mieszkaniowo – usługowych,
- uporządkowanie zagospodarowania terenów usługowych,
- ustalenie zasad nowej zabudowy,
- analiza kompozycji urbanistycznej, w tym określenie wskaźników urbanistycznych (m.in. maksymalna wysokość zabudowy i dominant, miejsc parkingowych),
- wniosek o sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego.

Wszystkie tereny wyznaczone w niniejszym dokumencie oceniono pod względem wpływu na środowisko, a wyniki tej oceny znajdują się w Tabeli 2. Każde z przeznaczeń oceniono pod

względem prawdopodobnego wpływu na środowisko przyjmując, że może ono być pozytywne, obojętne lub negatywne. Przyjęto skalę od 1 do 3 punktów dla oddziaływań pozytywnych, od -1 do -3 dla negatywnych i 0 punktów dla obojętnych uzyskując następującą hierarchię:

- oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3),
- oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2),
- oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1),
- oddziaływanie obojętne (0),
- oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1),
- oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2),
- oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3).

W ramach istniejących oraz projektowanych przeznaczeń terenów wprowadzono w zapisach planu szereg ustaleń, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa mają na celu porządkowanie istniejącego zagospodarowania. Zapisy planu porządkują więc między innymi kwestie związane z możliwością zabudowy poszczególnych działek określając precyzyjnie maksymalny możliwy udział powierzchni zabudowanej, minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz wskaźnik intensywności zabudowy. Plan podejmuje także zagadnienia ładu przestrzennego określając parametry nowej zabudowy czy rodzaj dachów oraz wprowadza regulacje w zakresie możliwości lokalizacji reklam oraz stylu budynków gospodarczych i garażowych.

Z Tabeli 2 wynika, że realizacja docelowych ustaleń planu wpłynie korzystnie na środowisko. Przy założeniu, że liczba punktów może wynosić od -36 do 36, suma punktów analizowanego projektu to 15. Zaznaczyć przy tym należy, że poszczególne tereny mają różne oddziaływanie. Najmniej korzystne oddziaływanie dla środowiska mają takie inwestycje jak budowa drogi czy parkingu. Najbardziej pozytywnym oddziaływaniem cechuje się przeznaczenie terenu na zieleń.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu przewidziano następujące tereny:

- tereny usługi – U,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – MW,
- tereny usług obsługi komunikacji – UKS,
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług – P/U,
- tereny zieleni izolacyjnej – ZI,
- tereny zamknięte – IS,
- drogi publiczne: ulice zbiorcze – KDZ, dojazdowe – KDD, ciągi pieszo-jezdne – KDX, drogi wewnętrzne.

Obszar objęty opracowaniem to krajobraz typowo miejski o charakterze usługowo-produkcyjnym. Występujące tu naturalne zespoły siedliskowe to niewielkie fragmenty siedlisk znajdujących się poza granicami planu. Na terenach niezabudowanych funkcjonują pola uprawne i łąki. Ze względu na sąsiedztwo terenów usługowych oraz czynnego wyrobiska marglowego teren ma predyspozycje do rozwijania jedynie funkcji usługowych i przemysłowych. Ustalenia dla poszczególnych terenów określają procentowy udział minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, wskazują maksymalną powierzchnię dozwoloną do zabudowy i nakazują minimalny udział zieleni urządzonej.

Wpływ ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego został przedstawiony w Tabeli 2.

Tabela 2 Wpływ ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu na środowisko przyrodnicze

symbol terenu	przeznaczenie terenu	waga oddziaływania												
		oddziaływanie bardzo korzystne dla środowiska (3) oddziaływanie korzystne o widocznych zmianach w środowisku (2) oddziaływanie korzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (1) oddziaływanie obojętne (0) oddziaływanie niekorzystne nie powodujące widocznych zmian w środowisku (-1) oddziaływanie niekorzystne o widocznych zmianach w środowisku (-2) oddziaływanie bardzo niekorzystne dla środowiska (-3)												
		komponenty środowiska												
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne	suma
1-2MW	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4U	istniejąca zabudowa usługowa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1-3U	projektowane tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług	-2	0	0	-1	-1	0	-1	-1	-1	3	0	2	-2
1-3 P/U	istniejąca tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz usług	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1UKS	istniejące tereny obsługi komunikacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1KDD	projektowana droga publiczna – ulica dojazdowa	-2	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	3	0	2	-3
2KDD	istniejące drogi publiczne – ulice dojazdowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1KDX	projektowana droga publiczna – ciąg pieszo-jezdny	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	3	0	2	-2
1KDW	projektowana droga wewnętrzna	-1	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	3	0	2	-2
1KDX	projektowana droga publiczna – ulica zbiorcza	-2	0	0	-1	-2	-2	-1	-1	-2	3	0	3	-5
2KDX	istniejąca droga publiczna – ulica zbiorcza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1ZI	projektowany teren zieleni izolacyjnej	3	0	3	3	3	3	3	3	3	3	0	2	29
suma		-5	0	3	-2	-3	-2	-2	-2	-3	18	0	13	15

Tabela 3 Sposób, w jaki ustalenia projektu planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu oddziałują na środowisko przyrodnicze

symbol terenu	przeznaczenie terenu	sposób oddziaływania											
		pozytywne/obojętne/negatywne chwilowe/stałe krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
1-2MW	istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
4U	istniejąca zabudowa usługowa	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
1-3U	projektowane tereny obiektów produkcyjnych, składów i	negatywne	obojętne	obojętne	negatywne	negatywne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	pozytywne	obojętne	pozytywne
		stałe			stałe	stałe		stałe	stałe	stałe	stałe		stałe
		długoterminowe			długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
1-3P/U	istniejąca tereny obiektów produkcyjnych, składów i	bezpośrednie			bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		pośrednie
		obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
1UKS	istniejące tereny obsługi komunikacji	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
1KDD	projektowana droga publiczna – ulica dojazdowa	negatywne	obojętne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	pozytywne	obojętne	pozytywne
		stałe			stałe	stałe	stałe	stałe	stałe	stałe	stałe		stałe
		długoterminowe			długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
2KDD	istniejące drogi publiczne – ulice dojazdowe	bezpośrednie			bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		pośrednie
		obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrow w Opolu

symbol terenu	przeznaczenie terenu	sposób oddziaływania											
		pozytywne/obojętne/negatywne chwilowe/stale krótkoterminowe/długoterminowe bezpośrednie/pośrednie											
		powierzchnia ziemi	zasoby naturalne	wody powierzchniowe i podziemne	klimat lokalny	powietrze atmosferyczne	klimat akustyczny	fauna i flora	formy chronione	krajobraz	ludzie	zabytki i dobra materialne	powiązania zewnętrzne
1KDX	projektowana droga publiczna – ciąg pieszo- jezdny	negatywne	obojętne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	pozytywne	obojętne	pozytywne
		stale			stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale		stale
		długoterminowe			długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
		bezpośrednie			bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		pośrednie
1KDW	projektowana droga wewnętrzna	negatywne	obojętne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	pozytywne	obojętne	pozytywne
		stale			stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale		stale
		długoterminowe			długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
		bezpośrednie			bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		pośrednie
1KDZ	projektowana droga publiczna – ulica zbiorcza	negatywne	obojętne	obojętne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	negatywne	pozytywne	obojętne	pozytywne
		stale			stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale		stale
		długoterminowe			długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
		bezpośrednie			bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie
2KDZ	istniejąca droga publiczna – ulica zbiorcza	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne	obojętne
1ZI	projektowany teren zieleni izolacyjnej	pozytywne	obojętne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	pozytywne	obojętne	pozytywne
		stale		stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale	stale		stale
		długoterminowe		długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe	długoterminowe		długoterminowe
		bezpośrednie		bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie	bezpośrednie		bezpośrednie

Źródło: opracowanie własne

3.4. Analiza i ocena potencjalnych znaczących oddziaływań

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu obejmuje w stosunku do całego miasta niewielki powierzchniowo obszar. W większości zaproponowane funkcje i sposoby przeznaczenia terenu są spójne z już występującymi lub projektowanymi na terenach sąsiednich. W tabelach 2 i 3 przedstawiono najbardziej znaczące zmiany w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów objętych projektem. Część oddziaływań określona jest jako obojętna ale występują również oddziaływania negatywne i pozytywne. Warto przeanalizować i ocenić, jak wszystkie ustalenia planu wpływają na poszczególne komponenty środowiska.

Powierzchnia ziemi

Przekształcenia powierzchni ziemi będą występować w związku z budową nowych elementów zagospodarowania przestrzennego tj. dróg, zabudowy mieszkaniowej czy usługowej – wykopy, przemieszczanie mas ziemnych. Są to oddziaływania negatywne, bezpośrednie i nieodwracalne.

Zasoby naturalne

Biorąc pod uwagę, że na terenie opracowania brak jest zasobów naturalnych to wszystkie ustalenia projektu planu są określone jako obojętne pod względem oddziaływania na ten składnik środowiska.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wprowadzenie w życie ustaleń planu nie spowoduje negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne. Budowa kanalizacji ściekowej i deszczowej ma uchronić wody gruntowe i podziemne przed negatywnym wpływem planowanej zabudowy. Ustalone na każdym terenie powierzchnie biologicznie czynne mają zapewnić swobodny spływ powierzchniowy wód opadowych. Natomiast kanalizacja deszczowa ma uchronić przed pochodzącymi z zanieczyszczonych wód opadowych pyłami, substancjami ropopochodnymi, metalami ciężkimi czy chlorkami związanymi z odśnieżaniem.

Klimat lokalny

Wpływ realizacji postanowień projektowanego planu na klimat lokalny można uznać za znikomy, ewentualnie nieznacznie negatywny. Budowa jakichkolwiek dróg i parkingów, przyczynia się do zwiększenia ruchu komunikacyjnego, a to wiąże się z większą ilością produkowanych spalin, a tym samym tworzeniem warunków typowych dla kreowania tzw. miejskiej wyspy ciepła.

Powietrze atmosferyczne

Realizacja planu może nieznacznie negatywnie wpłynąć na powietrze atmosferyczne, co związane jest jedynie z budową dróg i parkingów. Stopień oddziaływania tych inwestycji na stan czystości powietrza można rozpatrywać w różnych skalach czasowych i przestrzennych. W czasie budowy będzie występowała nasilona emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, co jest związane ze spalinami pochodzącymi z działania maszyn, transportem materiałów budowlanych, pyleniem z powierzchni gruntu, kładzeniem nawierzchni itd. Czynnikiem sprzyjającym emisji mogą być dłuższe okresy bezdeszczowej pogody. Poza tym wpływ realizacji ustaleń planu na powietrze atmosferyczne będzie znikome. Osobnym problemem jest zanieczyszczenie powietrza pyłami i spalinami. Biorąc pod

uwagę stale rosnącą ilość samochodów, stan powietrza atmosferycznego będzie się pogarszał. Czynnikiem ten jest niezależny od zapisów planu. Toksyny pochodzące ze źródeł niskiej emisji można wyeliminować poprzez zapisy w planie o stosowaniu paliw o niższej szkodliwości jak gaz. Natomiast zanieczyszczenia atmosfery pochodzące powstające w procesach produkcyjnych należy eliminować poprzez nowoczesne technologie, których plan miejscowy nie może narzucić, gdyż nie jest w stanie przewidzieć jakiej branży zakłady produkcyjne będą powstawać.

Klimat akustyczny

Realizacja zapisów planu na pewno wpłynie negatywnie na klimat akustyczny. Jednakże każdy ruch komunikacyjny, proces produkcyjny lub usługi generujące jakiegokolwiek hałas są nieodzowne w przypadku prowadzenia jakiejkolwiek działalności gospodarczej. Rolą inwestorów jest zadbanie o to, aby hałas ten był jak najmniejszy poprzez zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych oraz nowoczesnych technologii ograniczających ten hałas.

Fauna i flora

Jak wspomniano w rozdziale poświęconym obszarom i obiektom chronionym, na niewielkim fragmencie terenu opracowania mogą występować cenne zbiorowiska chwastów pól uprawnych z gatunkami chronionymi (tj. zespół włóczydła polnego oraz czechrzycy grzebieniowej *Caucalido-Scandicetum* występujący wśród upraw zbożowych, głównie pszenicy, wśród licznych gatunków charakterystycznych dla tego zespołu może występować tu młok letni *Adonis aestivalis*, czyściec roczny *Stachys annua*, kurzyślak błękitny *Anagalis foemina*, wilczomlecz sierpowaty *Euphorbia falcata* i dymnica drobnokwiatowa *Fumaria vaillantii*.). Może występować także objęty ochroną ścisłą świergotek polny. Projekt planu przewiduje w tym rejonie tereny zieleni izolacyjnej, drogę publiczną oraz tereny obiektów produkcyjnych, składów, baz i magazynów oraz usług. Wyznaczenie terenu zieleni izolacyjnej ma zniwelować potencjalne znaczące oddziaływania, poprzez kontynuację obecnego stanu zagospodarowania. Powierzchnia siedliska świergotka polnego w rejonie ulicy Lipowej obejmuje około 52 ha, z czego około 1 ha znajduje się w granicach opracowywanego planu miejscowego, na styku terenów użytkowanych rolniczo i przemysłowo-usługowych. Niewielki stosunek zajmowanej powierzchni siedliska pozwala uznać wpływ za znikomy, ewentualnie nieznacznie negatywny na liczebność oraz perspektywy przetrwania populacji poprzez bezpośrednie przekształcenie siedliska. Przeznaczenie terenów bezpośrednio przylegających do obszaru objętego ustaleniami planu zostało określone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego ODRA II w Opolu (Uchwała Rady Miasta nr VIII/108/99 z dnia 22 kwietnia 1999 r. Projekt nowego dokumentu jest kontynuacją ustaleń obowiązującego planu miejscowego z niewielkim uzupełnieniem funkcji i rozszerzeniem zapisów. Ustalenia nowego planu nie spowodują utraty funkcji siedliska lęgowego.

Zapisy planu stwarzają w ten sposób możliwości do dalszego zamieszkiwania chronionych gatunków a także występujących na tym terenie innych drobnych zwierząt.

Krajobraz

Teren opracowania to krajobraz typowo usługowo - przemysłowy. Zapisy planu są kontynuacją będącej już od lat na tym terenie funkcji. Ważne jest wprowadzenie w planie miejscowym pewnych ustaleń i ograniczeń odnośnie parametrów zabudowy, tak by nowe elementy zagospodarowania współgrały z terenami sąsiadującymi

Ludzie

Realizacja ustaleń planu wpłynie korzystnie na ludzi, co związane jest z zaspokojeniem ważnych potrzeb społecznych. Każde osiedle mieszkaniowe lub usługi musi mieć zapewnione tereny powierzchni biologicznie czynnej. Na badanym obszarze od wielu lat swoje lokalizacje mają zakłady usługowe różnej branży. Jest to teren o dobrych właściwościach do posadowienia budynków. W sąsiedztwie znajduje się czynne wyrobisko margla a więc funkcje zapisane w projekcie nie kłócą się z istniejącymi. Jest to obszar na terenie miasta, który bardzo dobrze współgra z zapisami w projekcie planu.

Zabytki i dobra materialne

Na terenie opracowywanego planu jest jeden budynek zabytkowy znajdujący się w gminnej ewidencji zabytków. Projekt planu zawiera zapisy chroniące ten obiekt.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zasady ochrony środowiska oraz przyrody ustala się w projekcie planu na podstawie przepisów odrębnych. W wyniku realizacji ustaleń planu ryzyko wystąpienia poważnej awarii jest znikome. Niemniej, ryzyko wystąpienia jakiegokolwiek awarii jest prawdopodobne, ze względu, że teren ma charakter usługowo – produkcyjny. Od stosowanych w produkcji technologii zależeć będzie stopień zagrożenia dla środowiska w przypadku awarii.

Oddziaływanie według stopnia uciążliwości

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu **nie przewiduje się inwestycji, które wpłynęłyby znacząco niekorzystnie na środowisko przyrodnicze.**

Zgodnie z przyjętą metodą obszar opracowania podzielony został według stopnia oddziaływania na środowisko na tereny, w których:

- I. realizacja ustaleń planu będzie miała korzystniejszy wpływ na środowisko przyrodnicze (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektem planu będzie miał bardziej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe użytkowanie*) – 1ZI,
- II. realizacja ustaleń planu nie zmieni stanu środowiska przyrodniczego (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektowanym planem będzie miał podobny wpływ na środowisko jak dotychczasowe użytkowanie*) - 1-2MW, 4U, 1-3 P/U, 1UKS, 2KDD, 2KDZ,
- III. realizacja ustaleń planu może mieć mniej korzystny wpływ na stan środowiska przyrodniczego (*sposób zagospodarowania terenów zgodnie z projektowanym planem będzie miał mniej korzystny wpływ na środowisko, niż dotychczasowe użytkowanie*) – 1-3U, 1KDZ, 1KDD, 1KDX, 1KDW.

Powyższy podział przedstawiony jest na załączniku nr 3 do niniejszego opracowania.

Dotychczasowy sposób użytkowania terenu objętego projektem planu w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów nie wpływa w znaczący sposób na tutejsze środowisko. Dominującą funkcją są usługi, które nie są zaliczane do uciążliwych. Powietrze jest zanieczyszczane przez zakłady usługowe czy produkcyjne oraz w niewielkiej ilości budynki mieszkaniowe. Źródłem zanieczyszczeń gazowych oraz

pyłowych jest w większości odbywający się transport drogowy, który przyczynia się także do pogorszenia klimatu akustycznego. Problem ten koncentruje się na Oleskiej. Problemy środowiskowe są więc charakterystyczne dla terenów usługowych średniej wielkości miast.

Skutki wprowadzenia w życie ustaleń planu mogą być różnorodne w zależności od rodzaju inwestycji, jakie powstaną oraz sposobu ich realizacji, w tym stosowanych rozwiązań technicznych i technologicznych, które nie do końca mogą być określone na etapie sporządzenia planu. Analizując jednak projekt uchwały można stwierdzić, że jest on w zgodzie z ideą ochrony środowiska i zaproponowane w nim rozwiązania, takie jak powiększanie obszarów biologicznie czynnych czy wprowadzanie nowego drzewostanu mają na celu zmniejszenie presji środowiskowej. Plan jest środkiem w pewnym stopniu zapobiegającym powstaniu negatywnych skutków dla środowiska, należy jednak pamiętać, że podejmowane przedsięwzięcia służące realizacji inwestycji będą mogły generować chwilowe negatywne oddziaływania, np.: hałas związany z budową nowych obiektów czy modernizacją ciągów komunikacyjnych.

Wprowadzenie nowych terenów: usług, zieleni izolacyjnej lub powiększenie istniejących (U, ZI, P/U)

Wprowadzenie w projekcie planu terenów zielonych ma na celu ochronę m.in. gatunków chronionych roślin i ptaków. Są to ustalenia planu o charakterze pozytywnym, ponieważ służą środowisku naturalnemu a także okolicznym mieszkańcom oraz osobom pracującym w tym rejonie. Wprowadzenie obszaru powierzchni biologicznie czynnej oraz zieleni urządzonej w osiedlach mieszkaniowych ma duże znaczenie, ponieważ obieg wody w przyrodzie znowu będzie bardziej zbliżony do naturalnego w tym miejscu, drzewa, które w przyszłości wyrosną staną się doskonałym absorbentem zanieczyszczeń pyłowych pochodzenia komunikacyjnego, a ponadto będą tłumić uciążliwy hałas dochodzący z pobliskich dróg i terenów usług. Dodatkowym pozytywnym aspektem jest fakt, że wzrosną walory krajobrazowe miejsc sąsiednich, które obecnie zagospodarowane są w sposób charakterystyczny dla terenów usługowo - produkcyjnych. Wprowadzenie nowych terenów usług ma na celu nawiązanie charakterem do terenów sąsiednich. Natomiast poszerzenie obecnych terenów usług jest odzwierciedleniem zapotrzebowania przedsiębiorców na nowe tereny usługowe. Logiczne wydaje się poszerzenie już istniejących terenów o charakterze usługowo – produkcyjnym niż wskazywanie nowych, jeszcze nie zainwestowanych obszarów.

Uporządkowanie obsługi komunikacji oraz wprowadzenie nowych terenów pod komunikację (KDX, KDD, KDZ).

Nowa i istniejąca zabudowa usługowo - produkcyjna wymaga odpowiednio zorganizowanej obsługi komunikacyjnej. Niemniej, jest ona na dzień dzisiejszy na tyle zorganizowana, że układ komunikacyjny tego terenu wymaga jedynie niewielkiej korekty poprzez wprowadzenie drogi wewnętrznej, dojazdowej i ciągów pieszo-jezdnich. Wprowadzenie ciągu pieszo-jezdnego umożliwi obsługę nowych terenów usług. Największą zmianą w układzie komunikacyjnym jest wprowadzenie drogi publicznej 1KDZ, która będzie przedłużeniem ulicy K. Pużaka.

3.5. Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko powstawała równolegle do projektowanego planu w ścisłej współpracy autorów poszczególnych opracowań, w związku z czym już na etapie koncepcyjnym ustalenia budzące zastrzeżenia były na bieżąco weryfikowane. Z uwagi na charakter planu, którego głównym celem jest wprowadzenie nowych terenów usług oraz uporządkowanie

zapisów na terenie obowiązującego planu, można stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie zmieni znacząco środowiska. Mniej korzystny wpływ na środowisko może mieć droga KDZ. To mniej korzystne oddziaływanie może zostać ograniczone, jeśli zostaną wprowadzone drobne formy zieleni np. szpalery drzew, krzewy.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu to:

- stosowanie separatorów i odstożników podczyszczających ścieki opadowe i roztopowe które pochodzą z dróg,
- wykorzystywanie mas ziemnych powstałych przy budowie do prac związanych z niwelacją terenu,
- zastosowanie cichych nawierzchni przy budowie dróg,
- zakaz lokalizacji reklam,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- wprowadzenie szpalerów drzew w liniach rozgraniczających dróg,
- wytyczenie ścieżek rowerowych,
- zachowanie wysokiego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przemysłowo – usługowych.

Istotnym jest to, że realizacja ustaleń planu nie będzie oddziaływać poza granice opracowania. Poza tym na etapie planu ustala się sposób zagospodarowania poszczególnych terenów nie określając jednak ram czasowych dla realizacji tych zamierzeń. Plan nie jest także dokumentem, który określa w sposób szczegółowy sposób ich realizacji – rozwiązań technicznych czy organizacyjnych związanych z budową. Do tego służą decyzje administracyjne poprzedzające rozpoczęcie inwestycji. Stosowanie się do ustaleń planu, który został sporządzony w zgodzie z dokumentami odrębnymi, m.in. takimi jak Prawo Wodne czy Prawo Ochrony Środowiska jest wystarczającym „środkiem” zapobiegawczym, który uchroni teren przed ewentualnymi negatywnymi trendami, jakie mogą się pojawić, a których prognoza nie jest do końca w stanie przewidzieć.

W poprzednich rozdziałach została przeprowadzona analiza stanu istniejącego środowiska przyrodniczego, zmian jakie wprowadza projekt planu miejscowego oraz jak postanowienia planu mogą oddziaływać na środowisko tej części Opola. W przyszłym zagospodarowaniu tego terenu projektant nie przewiduje możliwości lokalizacji działalności, które byłyby uciążliwe dla przyrody, co więcej zapisy planu w wyczerpujący sposób określają zasady ochrony i rekultywacji środowiska. Największym problemem diskutowanego obszaru jest ruch komunikacyjny powodujący zanieczyszczenie powietrza tlenkami azotu oraz hałas mogący powodować przekroczenia dopuszczalne normy ustanowione w przepisach odrębnych. Innymi ważnymi czynnikami wpływającymi na jakość środowiska przyrodniczego będą procesy produkcyjne stosowane w zakładach produkcyjnych. W celu ograniczenia oraz kompensacji potencjalnych, negatywnych oddziaływań zaproponowano następujące rozwiązania:

- preferowanie lokalizowania obiektów wykonanych w technologii tzw. budynków pasywnych,
- stosowanie nowoczesnych technologii w procesach produkcyjnych,
- wykonanie kompozycji dróg (ciągów pieszo-jezdnych) w taki sposób, aby w jej liniach rozgraniczających znalazły się jezdnia i pas zieleni,
- nowoczesne technologie stosowane w procesach produkcyjnych,

- wprowadzenie pasów spowalniających, wysp oraz innych przeszkód w celu uspokojenia ruchu,
- częste sprzątanie ulic w okresie letnim (polewanie wodą),
- wprowadzanie terenów zieleni izolacyjnej.

Ponad wszystko to zastosowanie się do ustaleń zawartych w planie miejscowym (zapisy dotyczące udziału powierzchni biologicznie czynnej, zieleni urządzonej, ochrony drzewostanu itd.) pozwoli ograniczyć lub uniknąć działań wpływających negatywnie na środowisko, albowiem prognoza jest dokumentem sporządzonym równolegle z projektem planu, a ten podejmuje kwestie związane z ochroną przyrody w wyczerpujący sposób.

5. ZAKOŃCZENIE

5.1. Wnioski

Teren opracowania, cechujący się w chwili obecnej niewielkimi walorami krajobrazowymi (charakter usługowo produkcyjny, brak elementów wzbogacających tj. zieleni) wskutek przemysłowego

i ukierunkowanego kształtowania może znacząco zmienić swój charakter przez uatrakcyjnienie środowiska wizualnego i wzmocnienie struktury przyrodniczej. Ze względu na przewidywane rozszerzenie funkcji pozostałych terenów opracowania na tereny produkcyjne Opola, obszar ten powinien zostać wzbogacony przede wszystkim o tereny zieleni urządzonej i zadrzewienia pasmowe wzdłuż dróg.

Proponowane kierunki kształtowania krajobrazu obejmują m.in.:

- wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień jako oaza dla drobnych zwierząt i owadów,
- wprowadzenie i urządzenie pasów zieleni przydrożnej,
- wprowadzenie terenów zieleni izolacyjnej.

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego było zbadanie przyszłego wpływu ustaleń planu miejscowego na środowisko przyrodnicze. Przeprowadzenie takiej oceny jest trudne z uwagi na fakt, iż plan miejscowy dopuszcza szereg możliwości, które wcale nie muszą powstać, albo będą zrealizowane jedynie częściowo. Rzadko kiedy plany miejscowe realizowane są w pełnym zakresie. Poza tym plany miejscowe dopuszczają zwykle kilka, pasujących do siebie kategorii przeznaczeń i nie jest oczywiste, która z nich zostanie zrealizowana. Niemniej jednak dopuszczone planem nowe przeznaczenia wpłyną pozytywnie na środowisko przyrodnicze, ze względu na to, że teren ten i tak jest już wysoce zurbanizowany. Dodatkowe tereny o tym samym charakterze nie będą miały istotnego wpływu na już przekształcone środowisko naturalne.

5.2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie planu. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227).

Prognozę sporządza się w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 ustawy OOŚ oraz uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Oleskiej i Chabrów w Opolu. Obszar zajmujący powierzchnię 30,6 ha usytuowany w północno – wschodniej części miasta. Granice obszaru wyznaczają: od północy: granica działki ewidencyjnej nr 406, od północnego zachodu: granica obszaru górniczego Odra II, od południowego wschodu: ulica Oleska, od południowego zachodu: ulica Chabrów.

Teren opracowania jest w całości zurbanizowany. Niewielką część zajmują tereny mieszkaniowe. Zdecydowanie najwięcej terenu zajmują funkcje usługowo – produkcyjne.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń planu.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zawiera m.in.:

- analizę i ocenę stanu środowiska,
- zestawienie aktualnie występujących problemów związanych z ochroną środowiska,
- wskazuje, co może się zdarzyć w środowisku, jeżeli ustalenia planu nie zostaną zrealizowane (wariant „0”),
- określa jakie znaczące oddziaływania na środowisko mogą się pojawić, wtedy, gdy ustalenia planu zostaną zrealizowane,
- przedstawia jakie są środki zapobiegawcze lub ograniczające negatywne oddziaływania,
- pokazuje jak cele ochrony środowiska ustanowione na wyższych szczeblach są ujęte w niniejszej prognozie.

We wstępie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego projektem planu, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, jakości klimatu akustycznego, w oparciu o opracowania „Stan środowiska w Opolu i Powiecie Opolskim” oraz „Stan Środowiska w Województwie Opolskim w 2008 roku”.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy plan nie zostałby uchwalony i proponowane w nim rozwiązania nie zostaną zrealizowane. Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze w formie tekstowej oraz tabelarycznej oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu.

Kolejnym etapem prognozy było wskazanie możliwych do zastosowania rozwiązań kompensujących negatywne oddziaływanie nowych ustaleń na środowisko, a także przeanalizowanie dokumentów ustanowionych na wyższym szczeblu pod kątem zgodności projektu planu z umieszczonymi tam zapisami z zakresu ochrony środowiska.

5.3. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub współczesnej wiedzy napotkanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono braków odnośnie literatury czy materiałów kartograficznych, istotnym problemem jest jednak poziom szczegółowości, na jakim są one opracowane. Większość materiałów, z których korzystano zostało docelowo sporządzonych dla

całego miasta – stąd pojawiają się trudności w odniesieniu pewnych opisów (zwłaszcza szaty roślinnej, fauny) do konkretnego, niewielkiego fragmentu przestrzeni.

Znaczną trudnością jest także dokładne przewidywanie na etapie sporządzania prognozy rzeczywistego wpływu niektórych przedsięwzięć na środowisko. Zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie miejscowym określa się obowiązkowo przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania. Dopuszczając określone przeznaczenie terenu projektant planu nie wie, jakie inwestycje powstaną oraz czy w ogóle dojdzie do realizacji postanowień planu. Rezerwując, więc teren pod daną funkcję oraz określając zasady, na jakich ma być on zagospodarowany **projektant planu nie wskazuje czasu, w jakim to zagospodarowanie ma być zrealizowane.**

5.4. Dokumenty wykorzystane przy sporządzaniu prognozy

- [1] Czachor K., 2009, Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla miasta Opola na lata 2008-2011 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012-2015, Opole.
- [2] Kondracki J., 2000, Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- [3] Kowalczyk R., 2004, Dokumentacja „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta Opola”, Opole.
- [4] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opola, przyjęte uchwałą nr LIV/602/05 Rady Miasta Opola z dnia 17 listopada 2005 r.,
- [5] Okrański K, Żyła P., 2009, Prognoza oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Opola 2008, Opole.
- [6] Barańska B. (pod red.), 2007, Stan środowiska w Opolu i powiecie opolskim, Urząd Miasta Opola, Starostwo Powiatowe w Opolu, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Opolu, Opole.
- [7] Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, 2002, Uchwała Nr XLIX/357/2002, Opole.
- [8] Program Rozwoju Miasta Opola 2007-2015, 2007, Uchwała Nr XIV/122/07 Rady Miasta Opola, Opole.
- [9] Program ograniczenia niskiej emisji dla miasta Opola, 2010, kierownik projektu Urszula Chmura.
- [10] Spalek K. (pod red.) i BIO-PLAN, 2001, Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Opola, Opole.
- [11] Strategia Rozwoju Miasta Opola 2004-2015, 2004, Uchwała Nr XXVI/220/04 Rady Miasta Opola, Opole
- [12] WIOŚ w Opolu, 2009, Stan Środowiska w Województwie Opolskim w 2008 roku, Opole.
- [13] Encyklopedia Klimatologiczna ESPERE, www.espere.net
- [14] Rackiewicz I. (pod red.), 2013, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola na lata 2013-2018 z perspektywą na lata 2019-2020